

stanek? Naj si imamo tudi različne potrebe, merodajni slovanski činitelji bodo izumili ono sredstvo, ki nas bo narodno družilo, vsem jamčilo narodni obstanek, ako nas bo družila vse ljubezen do jedino rešilne slovanske vzajemnosti v okviru avstrijskih mej.

-r-

Ljubimo narod!

Iz dravske doline, dne 8. avg.

Sedaj je čas društvenih veselje in zborovanj. Nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom se vršijo vsled tega po naši lepi zemlji majhni narodni shodi. Kakor nam je vsem znano, se ob takih prilikah rado mnogo govori. In govori se posebnost navdušeno o našem narodu, o naši domovini. Ljubimo narod, ljubimo domovino, tako pozivljajo poslušalce različni govorniki k domovinski ljubezni. Mi nikakor nočemo grajati ali smešiti te navade naših društvenih govornikov. Nasprotno, mi hočemo le natančneje razložiti obširno vsebino njihovih kratkih, vspodbudnih besed ter tako le povečati njihov pomen in njihovo važnost.

Ljubimo narod! Dobro, ljubimo ga! Toda kaj se pravi ljubiti? Ljubiti se pravi, kakor nas učijo modroslovci, komu dobro hoteti in če le mogoče, tudi storiti. Ako torej ljubimo svoj narod, moramo mu dobro hoteti in storiti. Temeljna dobrota za vsak narod pa je njegov obstanek. Potemtakem moramo želeti narodu obstanek, delati moramo, da se narod ohrani, da ne propade, da se ne izgubi. Vsakemu narodu pa zagotavljajo njegov obstanek tri reči: нравna moč, duševna izobrazba in gmotno blagostanje.

Na prvo mesto smo postavili нравno moč. Zgodovina vseh časov nas uči, da z нравnostjo vsak narod pada in raste. Grki so izginili iz svetovnega pozorišča, ker so se udali nenravnosti. Rimljani so izginili vsled istega razloga. Turška država razpada, ker je pri mohamedanih нравna pokvarjenost velika. Francoska moč gine, ker gine pri francoskem narodu нравnost. Noben zgodovinar ne prisoja madžarskemu narodu slavne bodočnosti, ker tudi pri njem stoji нравnost na dokaj nizki stopinji. In zakaj se izgublja z нравnostjo tudi narod sam? Pohoten, razkošen, nenraven narod si uničuje svojo duševno, telesno in gmotno moč. V uživanju si kviri svojo dušo, svoje telo in svoje blagostanje. Nenraven narod je okužen narod in po vseh dušeslovnih in zgodovinskih zakonih mora propasti. Zato pa, ako res ljubimo in

hočemo ljubiti svoj narod, glejmo, da si ves narod, razumništvo in priprosto ljudstvo ohrani svojo нравno čistost in nepokvarjenost. V нравnosti počiva velika, nedoumna moč vsakega naroda.

Za obstanek naroda je potrebna tudi krepka duševna izobrazba. Ako bi bil samo jeden jezik, samo jeden narod na svetu, bi duševna izobrazba ravno za njegov obstanek ne bila tolikega pomena. Drugače je sedaj, ko je mnogo različnih narodov na zemlji. Narod živi poleg naroda, drug upliva na drugega. Večji upliv ima vedno isti narod, ki je bolj izobražen. Saj je tako tudi med posameznimi ljudmi. Oni je voditelj, ki je najbolj izobražen. Duševno manj razvit in izolikan narod se mora udati in klanjati večji moči svojega izobraženejšega soseda. Naši narodni nasprotniki so o tem dobro poučeni. Le vsled tega nam nočejo dati slovenskih ljudskih šol, gimnazij in vseučilišč, ker vedo, da bi si s tem pridobil nadarjeni slovenski narod tako duševno izobrazbo, ki bi ga storila nepremagljivega nasproti vsem narodnim nasprotnikom. Kar nam škodujejo naši narodni sosedi z odrekanjem slovenskih šol, popravimo to sami med priprostim ljudstvom z razširjanjem dobrih knjig in časopisov ter s prirejanjem poučnih predavanj, a med razumništvom s pridnim, vstrajnim učenjem!

Tudi gmotna moč vsakega naroda ni za njegov obstanek brez pomena. Najjasneje opazujemo mi Slovenci to ob meji in okoli mest. Nemški kapital prestavlja narodne meje vedno globokeje v našo zemljo. Nemški kapital nakupuje slovenska posestva, zida nemške šole in vodi občinske in druge volitve. A ne samo na meji je gmotna trdnost za naš narod potrebna, ampak tudi v osrčju slovenske zemlje. Kadar posestnik izgubi svoje posestvo, napoti se v mesto. Naša mesta so pa še nemška in tako postane, če ne on sam, vsaj njegovi otroci že nemški. Gmotno slaba stran pa ovira narod tudi v njegovem duševnem in нравnem razvitku. Čim bolj premožen narod, tem lažje se izobražuje in tem bolj samozavestno se ustavlja nenravnosti. Svoj narod moramo torej gospodarstveno utrjevati in krepiti!

Črni oblaki se zbirajo sedaj na političnem obzorju za nas Slovence. Kako jih razgnati, o tem naj razmišljajo zaupniki slovenskega naroda, naši državni in deželni poslanci. Mi vsi drugi pa delujmo doma, da se naše ljudstvo vsestranski okrepi. Skrbimo za njegovo нравno moč, duševno izobrazbo in gmotno blagostanje. Ako svojemu narodu pridobimo te tri reči, potem smemo ponosno izjaviti, da smo ga storili nepremagljivega.

Nobena sila, nobena večina mu ne bo mogla škodovati.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Na Dunaju so se posvetovali v soboto in v nedeljo avstrijski in ogrski ministri o nagodbenem vprašanju. Toda posvetovanje se je končalo brezvspešno. Ogrski ministri nočejo, da bi se nagodba izvela pri nas v Avstriji s § 14, a naša vlada ne more obljubiti, da bo jo izvela s parlamentom. Naš parlament so umorili nemški kričači s svojim pobalinskim nastopanjem.

Koroško. Ob priliki Bismarkove smrti je celovski mestni zastop zopet enkrat lahko pokazal svoje vsenemško srce. Sklical je sejo. In ko so mestni očetje s prisiljeno kislimi obrazi zasedli svoje prostore, vzdigne se celovski župan Neuner. Z njim se vzdignejo tudi vsi mestni očetje. Neuner odpre svoja usta in iz njih pritekajo, kakor turobno šumenje podzemeljskega pogorskega potoka, sožalne besede o Bismarkovi smrti. Ko je končal, bil je župan tako ginjen od svojega govora, da je s tužnim srcem zaključil sejo. S tem je bila komedija v celovskem mestnem zboru končana. Če naših Nemcev luna ne trka, potem pa res ne vemo, kako se morejo take reči še uprizarjati v naših časih.

Tirolsko. Avstrijski katoliški učitelji so imeli pretekli teden v Meranu veličasten shod. Zastopano je bilo učiteljstvo s Štajarskega, Solnograškega, Gorenje in Dolenje Avstrijskega ter Českega. Razpravljali so o popolni ločitvi šole od cerkve in o odpravi vseh verskih vaj, kakor žele liberalni učitelji na škodo dobri stvari. Govorili so tudi o organizaciji učiteljskih zvez in katoliškega učiteljstva ter o važnosti avtoritete, katera ravno v pedagogičnih krogih vedno bolj izginja. Liberalni učitelji pa so imeli v Brnu svoje zborovanje. Zglašali so se tudi nad učitelji v Meranu, da upajo nastopati kot katoličani.

Bukovinsko. V Črnovicah postopajo proti Rumunom pri najvišjem sodišču, kakor proti Slovincem v Gradcu. Sodišče noče vsprejemati rumunskih vlog, češ, da je nemščina uradni jezik. Vsi nenemški narodi bodo se morali združiti ter odločno nastopati proti krivični nadvladi nemškega jezika v naši državi.

V vročem poletju je rado suhoparno. Podlistki mladega urednikoviča se v tem gotovo ne razločujejo od vročega poletja.

Maron, mladi spoznovalec z Libanona.

(Povest. — Prevel A. J.)

(Dalje.)

Nato Maron pogumno nadaljuje: «Moj mladi gospod, Ali, sin nadmuftija v Sidonu, želi nekaj mrzlega mleka v okrepcavo. Pot od Sidona do tu ga je utrudil.»

Ko Druzi slišijo, da je Ali sin veljavnega muftija, skočijo po koncu in ga prijazno pozdravijo. To da Aliju pogum in on reče:

«Hvala lepa, moji prijatelji! Le sedite, kajti gotovo ste zmučeni od boja in težavnega potovanja.»

Nato da pastirju, ki jima ni prav zaupal cekin in reče: «Daj nama hitro nekaj mleka in kruha, drugače obnemoreva.»

Zdaj se tudi pastir globoko prikloni pred radodarnim mladim gospodom in gre naglo po kruh in mleko. Eden izmed Druzov pa je dobro vedel, da je sidonski mufti zelo bogat in da vodi vstajo Druzov, zato vpraša začudeno: «Oprostite, gospod! Ali sami in peš potujete skoz strmo gorovje?»

Ali ne ve odgovora. Maron spozna nje-

govo zadrego in naglo reče: «Moj mladi gospod je svoje spremljevalce pustil tam gori pri gorečem gozdu.»

«Mi jim ponese mo kruha in vina, ako želite,» pravi Druz.

«Hvala,» odgovori Ali. «Moji spremljevalci bodo gotovo kmalu prišli v dolino.» Dalje ne more govoriti. On ne ve, kako bi se znebil Druzov in izpeljal svoj rešilni načrt. Zato poprime zopet Maron besedo:

«Mojemu mlademu gospodu lahko storite večjo uslugo, ako hitro nesete svojemu poglavarju pri Djecinu neko naročilo.»

«Da, da,» reče zdaj Ali in da vsakemu Druzu majhen cekin, «Moj služabnik ima prav. Jaz sem preveč utrujen in ne morem danes več prinesiti naznanila pred Djecin. Vendar pa je naznanilo zelo važno in nujno. Pojdite torej k svojemu poglavarju in mu izročite moje povelje, da naj s svojimi bojovníki ostane pri Djecinu, dokler jaz sam ne pridem tje in mu ne izročim tajnih ukazov.»

«Gospod,» odgovori Druz, «jaz, tvoj služabnik bodem šel. Moja dva tovariša pa lahko tukaj ostaneta, da te strežeta in tudi varujeta.»

Ali ne ve, kaj bi rekel na to. Maron pa mu pomaga in reče: «Moj gospod, dovolj mi majhno opombo.»

«Poslanstvo je zelo važno. Teга Druza

bi med potom skriti Maroniti lahko napadli in umorili. Bolje je torej, da gredo vsi trije.»

«Da, da,» mu pade Ali v besedo. «Moj služabnik ima prav. Pot je za Vas nevarna, pojdite torej vsi trije, pa naglo.»

«Gospod,» odgovori Druz vesel, «ti si pameten in skrbiš za nas. Mi smo ti pokorni.» In Druzi vzamejo svoje puške in se odpravijo takoj na pot. Maron jim še reče pri odhodu:

«Ko vas moj mladi gospod zopet najde pri Djecinu, Vas bode bogato obdaroval.»

(Dalje prih.)

Iz boja za sv. vero.

Bil je meglen jesenski dan. Nebo je bilo polno oblakov, iz katerih je vedno rosilo. Ves dan se solnce ni prikazalo, da bi razsvetlilo veliko ravnino, na kateri so bile zbrane hrabre čete bolgarskih vojakov v največjem miru in tihoti.

V jednom vojaških šotorov, v sredi svojih vojakov sedi mlad častnik Nikolajev. Že večkrat je povzdignil svojo glavo in gledal na ravnino, po kateri se je vlekla megla; bilo je videti, da nekoga pričakuje. Ker nikogar ni zagledal, je zopet sklonil glavo med roke in premišljeval o žalostnih časih svojega naroda. Hrabri Bolgari so neštevilokrat bili prisiljeni, braniti se proti divjim Turkom, ki so jim hoteli vzeti vse, kar jim je še